

**NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM**
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

NEMZETKÖZI ÉS EURÓPA TANULMÁNYOK KAR
Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék

ZÁRÓVIZSGA FELKÉSZÜLÉSI KÉRDÉSEK (2017. január)

Nemzetközi Biztonság- és Védelempolitikai Szak (BSc)

Biztonságpolitika

A biztonság fogalmának szűkebb és tágabb értelmezése. A nemzeti, a nemzetközi és a globális biztonság értelmezése és összefüggésrendszere.

A biztonság legfontosabb összetevőinek jellemzése, a katonai és nem katonai tényezők közötti viszony. Új biztonsági kihívások, kockázatok és fenyegetések

Magyarország biztonságát veszélyeztető tényezők, kockázatok és fenyegetések változása a rendszerváltozás után. Napjaink biztonsági problémái Magyarországon.

A biztonsági szektor reformja. A Magyarország külső és belső biztonságáért felelős szervezetek és erők jellemzése, lehetőségei és együttműködése.

A kollektív biztonság koncepciója. Az ENSZ BT feladatai, szervezete, működése. A biztonságot támogató ENSZ szervek struktúrája

EBESZ és a kooperatív biztonság. A szervezet feladatai és intézményrendszere

A kollektív védelem koncepciója, jellemzői napjainkban. A NATO varsói csúcs (2016) határozatai. Magyarország NATO tagságának tapasztalatai

A Magyar Honvédség feladatai, szervezeti felépítése, fontosabb harci-technikai eszközei. A Magyar Honvédség hosszú távú fejlesztésének terve.

Stratégiai gondolkodás fejlődése Magyarországon. A nemzeti biztonsági stratégia (2012) jellemzése.

A nemzeti biztonság átfogó értelmezése, politikai, gazdasági, társadalmi, környezeti és katonai összetevői. A biztonság szélesítése és mélyítése.

A nemzeti érdekérvényesítés lehetőségei a nemzetközi rendszerben, különös tekintettel az ENSZ-re, az EU-ra és a NATO-ra.

A gazdasági és pénzügyi biztonság fogalma, értelmezése. A pénzügyi válság, a védelmi költségvetés és a haderő-fejlesztés összefüggései.

A környezeti és az energiabiztonság értelmezése, egymáshoz való viszonya. Magyarország környezeti és energiapolitikája.

A migráció elmélete, nemzetközi összefüggései. A tömeges migráció mint veszélyhelyzet kezelésének európai és magyar koncepciója, feladatai, intézkedései.

A biztonság és a fegyverkezés közötti összefüggések. A hagyományos fegyverek korlátozása (CFE) Európában, a tárgyalások és megkötött megállapodások eredményei.

A nemzetközi rendszer jellemzése, változásai a hidegháború után a globalizáció tükrében. A multipoláris világ jellemzése.

Az EBESZ szerepe az európai biztonság megteremtésében, a bizalom- és biztonság erősítésében. EBESZ programok és missziók bemutatása

A civil-kontroll alapelvei. A haderő demokratikus irányításának rendszere Magyarországon.

A fejlett NATO tagállamokban (Amerikai Egyesült Államok, Egyesült Királyság, Németország) működő polgári demokratikus irányítás és ellenőrzés rendszere, jellemzői.

A hírszerzés és a biztonság. Az információ biztonságpolitikai jelentősége. Magyarország hírszerző szolgálatainak és szervezeteinek jellemzése.

Az információ-áramlás és az információs társadalom biztonsági kockázatai és problémái. A nemzetközi média szerepe a biztonsági gondolkodás formálásában. A kritikus infrastruktúra és kiberbiztonság.

Az ENSZ szerepe a nemzetközi béke és biztonság fenntartásában. Az ENSZ békefenntartási tevékenységének fejlődése.

A NATO mint politikai és katonai szövetség. A Szövetség fejlődésének főbb szakaszai, átalakulása a hidegháború után.

Az EU közös kül- és biztonságpolitikájának jellemzése, intézményrendszere. Az EU polgári és katonai missziói.

Az Európai Unió legfontosabb intézményei és a döntéshozatal folyamata. Magyarország az EU-ban.

Az Európai Unió kialakulása, fejlődése, intézményrendszere és működése. Viták az EU fejlődéséről.

Az állam szerepének változása a nemzetközi rendszerben. A gyenge és működésképtelen államok problematikája.

Katonai stratégia

A hadtudomány fogalma, helye a tudományok rendszerében, szerepe a fegyveres küzdelem tudományos igényű kutatásában.

A hadtudomány rendszerjellege, a hadtudományi kutatás jellemzői, módszerei és irányai napjainkban a változó hadviselés tükrében.

A stratégiai tervezés (védelmi tervezés) elmélete, legfontosabb kutatói és irányzatai a szakirodalom alapján.

A hadikultúra fogalma, tartalmi jegyei, fejlődése, hatása a hadtudományi kutatásokra.

A hadikultúrák bemutatása, legfontosabb jellemzői, megjelenése a fegyveres küzdelemben, hadtörténelmi példák alapján.

A hadikultúrák szerepe, jellemzői és hatása napjaink katonai műveleteiben.

A katonai műveletek felosztása a nyugati- és keleti szakirodalom alapján.

A katonai műveletek, formái, módjai, haderőnemek és a fegyvernemek csoportosítása, lehetséges feladatok, a végrehajtás legfontosabb jellemzői.

A katonai műveletek jellege: a harci, a harci támogató, a harci kiszolgáló támogató és a különleges műveleti csoportosítások jellemzői. A katonai műveletek vezetése.

Az aszimmetria fogalma, megjelenése a hadviselésben. Az aszimmetrikus hadviselés jellemzői, gyakorlati példái napjainkban.

A korszerű katonai műveletek jellemzői, az egyes jellemzők tartalma, a katonai műveletek megvívásának formái és módjai hadtörténelmi és modern kori példák alapján.

A NATO történetének legfontosabb biztonságpolitikai és katonai eseményei 1945 – 2015 között.

A NATO „aktív szerepvállalás, modern védelem” stratégiai koncepció (2010) legfontosabb célkitűzései és tartalma.

Az Egyesült Államok nemzeti katonai stratégiájának (2015) jellemzése. A stratégia viszonya más stratégiai dokumentumokkal

Az orosz katonai doktrína (2014) jellemzése, helye és szerepe az orosz biztonságpolitikai dokumentumokban.

Magyarország nemzeti katonai stratégiájának (2012) tartalma, a legfontosabb megállapításai. Az NKS hatása a Magyar Honvédség fejlődésére.

Budapest, 2016. november 30.

Prof. Dr. Szenes Zoltán
szakfelelős

